

NOCTUA

SIVE

NOVA EX BIBLIOTHECA VETERINARIA

Másodfű

A fejlesztés állandó „kényszer”. A vívmányokra támaszkodva szeretnénk tovább javítani szolgáltatásaink színvonalát. Az Önök információ-ellátása szívügyünk, és reméljük, ezt a Noctua hasábjain is érzékelik. (O. É.)

Quo vadis? – Könyvtár és integráció

Felülről nézve egyszerű képlettel bizonyítható, hogy minden egyesülő egyetemcsoport jelentős megtakarításokat érhet el, ha közösen működteti az infrastruktúráért felelős egységeit, nevezetesen az adminisztrációs és gazdasági részlegeket, számítástechnikai osztályokat, sport- és jóléti intézményeket és a *könyvtárakat*.

A felsőoktatást egészében és nagy lendülettel szervezők azonban ritkán hatolnak a dolgok mélyére. Kevesen gondolnak arra, hogy a könyvtár nem csupán helyiség, ahol könyvet kölcsönöznek, hanem rendszer. Az említett egységektől abban különbözik, hogy saját törvény (CXL sz. 1997. tv.) szellemének megfelelően kell működnie, tevékenysége túlmutat a fenntartó intézmény határain. A könyvtárak összevonása, átszervezése tehát különösen nagy körültekintést kíván.

Ezért volt számunkra igen kedvező Rektorunk és a Szená-

tus döntése, amely időt ad a két nagy múltú közgyűjtemény integrációs alapelveinek egyeztetésére, és ha kell, ezek mentén a konkrét szervezési feladatok végrehajtására.

Törekvésünk, hogy az országban egyetlen állatorvosi könyvtár megőrizze önálló arculatát, megtartsa a tudományos háttérrel a magyar állatorvosi kar és a jövő generációja számára. (Cs. M.)

Irodalomkutatás, modern könyvtárhasználat (Könyvtári informatika)

A könyvtár által szervezett továbbképző tanfolyam programja:

- Általános ismeretek az információs szolgáltatásokról. Nyomtatott és más médiákon rögzített szakirodalmi dokumentumok típusai. A másodfokú dokumentumok szerepe (bibliográfiáktól az adatbázisokig). Az irodalomkutatás logikája. Az indexelés és a tezaurusz fogalma. Online keresés, Internet. (2 óra)
- A CAB Abstracts hálózati használata. (1 óra 30 perc)

- A Medline hálózati használata. Focus on veterinary science and medicine és más adatbázisok. Internetes állatorvosi információforrások. (1 óra 30 perc)
- A tudományos publikálás és hivatkozás etikája, tudomány-metriai módszerek a publikációk értékelésére. (1 óra)

Előadók: Cserey Lászlóné dr., Dr. Tapolcai Ágnes
A tanfolyam időpontjai: 1998. május 25., május 26.

Természetfotók a könyvtárban

Torda Gergely III. éves zoológus hallgató kiállításával indult április elején az a sorozat, amelynek keretében bemutatkoznak az egyetem természetfotókat készítő hallgatói. A képek nemcsak a diákok jó szemét, technikai felkészültségét dicsérik, hanem ízelítőt adnak a természethez fűződő sokrétű kapcsolatukból, természetvédő munkájukból, és tükrözik bontakozó szakmai elkötelezettségüket is.

Terveink szerint – és a szponzorok nagyvonalúságától függően – a Központi Könyvtár olvasótermében 1-2 hónapos váltásokkal folyamatosan 10-15 érdekes és szép felvételt láthatnak majd az érdeklődők.

Torda Gergely fotói 1998. június 30-ig tekinthetők meg. A kiállítást a Foto Porst és a Darvas Képközet Kft. támogatják. (O. É.)

Internet források

DAD-IS

Domestic Animal Diversity Information System

<<http://www.fao.org/dad-is/index.htm/>>

A DAD-IS a FAO egyik új adatbázisa, amely a háziállatok genetikai forrásainak globális kezelése érdekében az egyes fajtákról tartalmaz adatokat. Ezekon kívül a genetikai megőrzési és tenyésztési program elősegítése érdekében elektronikus dokumentumokat (irányelveket, konferenciaanyagokat, tanulmányokat, projekteket stb.), kapcsolatokat (pl.: szakértők, tenyésztelepek és tenyésztők címeit, szakterületi Internet címeket), a szaporíthatóságra vonatkozó adatokat, tájékoztató és tájékoztatói lehetőségeket is biztosít.

Használata díjmentes, de először regisztráltatnunk kell magukat tetszőleges belépési névvel és jelszóval, amelyeket nem szabad elfelejtenünk.

A fajta-adatbázisban több szempont megadásával kereshetünk

- adatokat (fajtajellemzők, teljesítmények) egy adott fajtáról,
- statisztikai adatokat fajokról és fajtákról,
- genotípus információkat a fajtákról,
- személyeket vagy szervezeteket.

Beírhatunk új adatot is, ha regisztrációnk ezt megengedi.

Az adatbázis-együttes fejlesztése folyamatos, így a kínált szolgáltatások köre is egyre bővül. Állattenyésztő szakemberek számára rendkívül hasznos lehet a használata. (T. Á.)

Animal Tumor Registry Registro Tumori Animali (RTA)

<<http://www2.cba.unige.it/izsge/bibliogr.htm>>

Az olasz és angol nyelvű, fejlesztés alatt álló RTA az állati daganatok azonosításához, osztályozásához nyújt segítséget a WHO/OMS és az ICD-O meghatározásait és nevezékta-nát figyelembe véve, illetve egységbe foglalva. Ehhez az egyes daganattípusok témakörében válogatott irodalmat, klinikai, szövettani leírást és fotókat fog biztosítani. (Jelenleg a tüdődaganatok, emlő- és petefészek-tumorok állnak rendelkezésre ilyen formában.)

Központ: Istituto Zooprofilattico Sperimentale del Piemonte Liguria e Valle d'Aosta, Sezione di Genova.

Az IZSGE további céljai:

- létrehozni egy online adatbázist az állati tumorokról,
- kialakítani egy fórumot a weben az állatorvosi és összehasonlító onkológia területén.

Készítők: C. Pellegrino, U. Cardellino, M. C. Bisso, V. Schiappacasse, C. Verlino, F. Molina. (Dr. Perge Edina)

Üzenet a kollégiumi könyvtárból

Az ÁOTE Marek József Kollégiumában az alapítás óta működik egy kis könyvtár. Részben ez hivatott a kollégisták szakmai és kulturális igényeit kielégíteni.

Régebben ezt a feladatot jobban el tudta látni, de manapság a tudomány és az információ mennyiség hihetetlen gyorsaságú növekedésével nem tud lépést tartani. A régi könyvek az évek folyamán elavultak,

lecserélésükre a szerény kollégiumi kulturális támogatásból (amit a kollégisták fizetnek) alig vagy egyáltalán nem jut már.

Az utóbbi időben egyre többen keresnek pihenésképpen szépirodalmi könyveket, regényeket. Ezekből sajnos csak kevés van, a meglévők viszont rendszeresen forognak a kollégisták között. A régi könyvtári bejegyzésekből látszik, hogy a diákság korábban is szívesen használta a szakmai és a nem szakmai témájú könyveket.

Ha e sorok olvasása közben visszaemlékeznek, hogy milyen jó kikapcsolódást, szórakozást, esetleg tudományos előrelépést jelentett akkoriban egy verseskötet, regény, útikönyv, szakkönyv, akkor átérezhetik a mai fiatalok igényének fontosságát. Ezért kérek minden állatorvost, hogy aki teheti, próbáljon meg segíteni. (Polgár Imre, könyvtárfelelős)

(Pénzbeli vagy könyvadmányokat Polgár Imre vagy a Központi Könyvtár megkeresésével lehet felajánlani.)

Elismerés a Consultantnak

Hallgatók fedezték fel a Consultant új felhasználási lehetőségét: a diagnózisoknál a „canine” vagy „feline” szűkítés választása után egy fajtát beírva megkapják a fajta valamennyi lehetséges betegségét.

Nem kétséges, hogy a sokoldalú, rendkívüli munkabefektetéssel épített diagnosztikai rendszer 1998 máriusában megérdemelten nyerte el a kiváló forrásoknak járó Euroscience Internet díjat.

BSE Bibliográfia (válogatás)

Bovine Spongiform Encephalopathy (BSE)
mad cow disease
Rinderwahnsinn
szarvasmarhák szivacsos agyvelőbántalma
kergemarhakór
marhatéboly

AUSTIN, A. R. et al.: Heart rate variability in BSE [letter]. = *Veterinary Record*. 1996. 139. 25. 631.

BAUMGARTNER, B. G. et al.: Maternale Transmission der bovinen spongiformen Encephalopathie im Fall „Cindy” widerlegt. = *Berliner und Münchener Tierärztliche Wochenschrift*. 1997. 110. 9. 305-310.

Bovine spongiform encephalopathy (BSE): A fact sheet for veterinarians. = *Compendium on Continuing Education for the Practicing Veterinarian*. 1996. 18. 6. 723-727.

Böő I.: BSE. = *Állattartók Magazinja*. 1997. 2. 5. 12-13.

BRAUN, U. et al.: Klinischer Untersuchungsgang bei Verdacht auf bovine spongiforme Enzephalopathie (BSE). = *Schweizer Archiv für Tierheilkunde*. 1997. 139. 1. 35-41.

BROBERG, J. O.: BSE: compensation and reporting. = *Veterinary Record*. 1996. 138. 23. 575.

‘Dramatic drop’ in BSE cases [news]. = *Veterinary Record*. 1997. 141. 7. 158-159.

FATZER, R. et al.: Neuronal degeneration in brain stem nuclei in bovine spongiform encephalopathy. = *Journal of Veterinary Medicine. Series A*. 1996. 43. 1. 23-29.

GLÁVITS R.: Ami a közvéleményt a közelmúltban élénken foglalkoztatta: a szarvasmarhák fertőző szivacsos agyvelőbántalma (BSE). = *Állattartók Magazinja*. 1996. 1. 2. 15.

HILDEBRANDT, von G.: BSE-Risikobewertung aus Verbrauchersicht. = *Tierärztliche Umschau*. 1997. 52. 2. 62-64, 67.

KLUGE, J. P. – GLÁVITS, R.: Hungary remains free of scrapie and bovine spongiform encephalopathy (BSE). = *Acta Veterinaria Hungarica*. 1993. 41. 3-4. 325-328.

KOLB, E.: Biochemie und Pathobiochemie der Prionproteine und BSE. = *Praktische Tierarzt*. 1997. 78. 1. 6...12.

KORZENSZKY E. – SZENTGÁLINÉ CSÓRIÁN E.: Összefoglaló beszámoló a bovin spongiform encephalopathiával kapcsolatos tudományos tanácskozásról. = *Állatorvosi Kamarai Hírek*. 1997. 8. 1. 47-48.

LEE, K. H. – HARRINGTON, M. G.: 14-3-3 and BSE. = *Veterinary Record* 1997. 140. 8. 206-207.

LITTLE, C. J. L. et al.: Measurement of cardiac vagal tone in cattle: a possible aid to the diagnosis of BSE [letter]. = *Veterinary Record*. 1996. 139. 21. 527-528.

SCHREUDER, B. E. et al.: Risk of BSE from the import of cattle from the United Kingdom into countries of the European Union. = *Veterinary Record*. 1997. 141. 8. 187-190.

SCHUDEL, A. A. et al.: Risk assessment and surveillance for bovine spongiform encephalopathy (BSE) in Argentina. = *Preventive Veterinary Medicine*. 1996. 25. 3-4. 271-284.

STRAUB, O. C.: Creutzfeldt-Jakob-Krankheit und BSE. = *Tierärztliche Umschau*. 1996. 51. 5. 314, 317-318.

STRAUB, O. C.: Stammt der Erreger der BSE vom Schaf? = *Tierärztliche Umschau*. 1997. 52. 2. 59-62.

SZENT-IVÁNYI T.: A bovin spongiform encephalopathia (BSE) – egy új fertőző szarvasmarhabetegség. = *Magyar Állatorvosok Lapja*. 1990. 45. 11. 645-648.

TAYLOR, D. M.: Bovine spongiform encephalopathy – the beginning of the end? = *British Veterinary Journal*. 1996. 152. 5. 501-518.

VARGA J.: BSE esetek. = *Magyar Mezőgazdaság*. 1997. 52. 16. 30-31.

VARGA J.: Újabb adatok a BSE járványtanához és megelőzéséhez. = *Magyar Állatorvosok Lapja*. 1996. 51. 9. 532-534.

The WHO recommendations on BSE: what they mean to the United States. = *Journal of the American Veterinary Medical Association*. 1996. 208. 11. 1771-1772.

WILESMITH, J. W. et al.: A cohort study to examine maternally-associated risk factors for bovine spongiform encephalopathy. = *Veterinary Record*. 1997. 141. 10. 239-243.

WILESMITH, J. W. – RYAN, J. B. M.: Absence of BSE in the offspring of pedigree suckler cows affected by BSE in Great Britain. = *Veterinary Record*. 1997. 141. 10. 250-251.

A fenti cikkekről másolat könyvtárunktól kérhető. (V. Zs.)

The Veterinary Clinics of North America

Az igényességéről ismert Saunders Kiadó három szériában megjelenő, rendhagyó klinikai folyóiratsorozatát harmadik éve rendeljük meg. (A nyolcvanas években csak a Small Animal ágazat járt.) A kötetek 5-10, magas színvonalú, friss hivatkozásokkal gazdagon alátámasztott tanulmányból állnak, amelyek egyetlen témát járnak körül. Minden szám tartalmazza a teljes évfolyam tágymutatóját. A tartalomjegyzékben a dolgozatok összefoglalói is olvashatók. A kötet elején bemutatják a szerzőket és megadják a különlenyomat-kéréshez szükséges címeiket. A tudatos szerkesztésnek köszönhetően az évek során a megjelent kötetekből komoly klinikai segédkönyvtár áll össze.

Az utóbbi három évben az alábbi témákkal foglalkozott a folyóirat:

Equine Practice

- Diagnostic Techniques and Assisted Reproductive Technology

- New Surgical Techniques and Instrumentation
- Exercise Intolerance
- Selected Neurological and Muscular Diseases
- Surgical Management of Colic
- Respiratory Medicine in Ambulatory Practice

Food Animal Practice

- Advances in Ruminant Orthopedics
- Paratuberculosis (Johne's Disease)
- Anesthesiology Update
- Food Animal Retroviruses
- Bull Infertility
- Bovine Respiratory Disease Update

Small Animal Practice

- Controversies in Clinical Oncology
- Disorders of the Feline Lower Urinary Tract I: Etiology and Pathophysiology
- Disorders of the Feline Lower Urinary Tract II: Diagnosis and Therapy
- Update on Clinical Pathology
- Renal Dysfunction
- Radiation Oncology
- Adrenal Disorders
- Progress in Companion Animal Behavior

- Osteoarthritis
- Surgical Management of Ocular Disease
- Geriatrics
- Osteochondrosis
(O. É., V. Zs.)

Kérdezték

Vannak-e magyar cikkek állatok mentéséről katasztrófa-helyzetekben? Nem találtunk ilyeneket, pedig a kérdés aktualitását jelzi a 2/1998. (I. 12.) FM rendelet megjelenése.

Az USA-ban az utóbbi két évtized elemi csapásai terelték a figyelmet az ún. katasztrófa-állatorvoslásra. Felismerték:

1. az állatok mentése a leghatékonyabban a hivatalos mentési tervek részeként oldható meg,
2. az állatorvosok a veszélyhelyzetek megoldásában kiemelkedő szerepet játszhatnak.

Ez tükröződik a hivatalos (helyi) mentési tervekben és a képzésben is. A hangsúlyt egyrészt a jóval gyakoribb helyi és egyéni katasztrófa-helyzetek (pl.: balesetek) megoldására, másrészt – az embereket fenyegető állati eredetű veszélyek mellett – a házi és vadállatok mentésére kell helyezni. (O. É.)

A Noctua terjesztéséért, és ezen keresztül könyvtári szolgáltatásaink népszerűsítéséért köszönetet mondunk a Magyar Állatorvosi Kamarának.

NOCTUA SIVE NOVA EX BIBLIOTHECA VETERINARIA

Kiadja: Állatorvostudományi Egyetem Központi Könyvtára

Felelős kiadó: Cserey Lászlóné dr.

Felelős szerkesztő: Orbán Éva

Szerkesztők: Haralyi Krisztina, Varga Zsolt

Cím: 1078 Budapest, István u. 2.

Tel.: (06-1) 322-2660

Fax: (06-1) 322-0849

e-mail: mcserey@ns.univet.hu